

A Fenntartható Fejlődési Célok az *Up to You!*
szimuláción keresztül
Inspirációk foglalkozások tartásához

TARTALOM

INSPIRÁCIÓS KÉZIKÖNYV AZ <i>UP TO YOU!</i> SZIMULÁCIÓ HASZNÁLATÁHOZ.....	3
MIBEN NYÚJT SEGÍTSÉGET EZ A KÉZIKÖNYV A SZERVEZETEK SZÁMÁRA?.....	3
A “FUTURESIM: MAKING EUROPE`S FUTURE SUSTAINABLE!” ERASMUS+ PROJEKTRŐL:	4
MIT TAKAR AZ <i>UP TO YOU!</i> SZIMULÁCIÓ ÉS FOGLALKOZÁS?	5
HOGYAN KAPCSOLÓDIK AZ <i>UP TO YOU!</i> FOGLALKOZÁS, A FIATALOK MINT A VÁLTOZÁS MOTORJAI MEGKÖZELÍTÉSHEZ?	7
A FIATALOK MOTIVÁLÁSA	8
LEHETSÉGES FORGATÓKÖNYVEK, ILLETVE A DÖNTÉSI-FA ALKALMAZÁSA AZ <i>UP TO YOU!</i> SZIMULÁCIÓ HASZNÁLATÁKOR	9
HOGYAN KÉSZÍTSÜNK ELŐ EGY <i>UP TO YOU!</i> SZIMULÁCIÓS FOGLALKOZÁST NEMFORMÁLIS OKTATÁSI KERETEK KÖZÖTT DOLGOZÓ FACILITÁTOROK SZÁMÁRA?.....	14
ELSŐ FÜGGELÉK: A DÖNTÉSI-FA GRAFIKUS MEGJELENÍTÉSE AZ <i>UP TO YOU!</i> SZIMULÁCIÓ HASZNÁLATÁHOZ.....	20
MÁSODIK FÜGGELÉK:.....	21
SZAKPOLITIKAI ÖSSZEFOGLALÓ: TÁRSADALMI SZIMULÁCIÓK HASZNÁLATA A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK MÉLYEBB MEGISMERÉSE ÉS A KRITIKUS GONDOLKODÁS ELŐSEGÍTÉSE ÉRDEKÉBEN A FIATALOK (14+ ÉVESEK) KÖRÉBEN.....	21

Impresszum:

Vienna University Children’s Office
Lammgasse 8/8, 1080 Vienna, Austria
Final Version - Vienna, 2024

Szerző: Cyril Dworsky (Vienna University Children’s Office)
Lektorok: Sarah Schmelzer & Hanna Reiner (Austrian Foundation for Development Research)
The *Up to You!* Simuláció a Centre for Systems Solutions (CRS), az ÖFSE - Austrian Foundation for Development Research, a Vienna University Children’s Office, és a Rogers Személyközpontú Oktatásért Alapítvány közös munkája aminek megvalósulását segítette az Európai Unió Erasmus + programjának keretei között megvalósuló *FutureSIM: Making Europe’s Future Sustainable! A simulation-based learning program for schools* project.

A felhasznált képeket a Centre for Systems Solutions és az ÖFSE - Austrian Foundation for Development Research, and the Vienna University Children’s Office biztosította.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Inspirációs kézikönyv az *Up to You!* szimuláció használatához

Miben nyújt segítséget ez a kézikönyv a szervezetek számára?

Gyorsan változó világunkban a globális klímaválság idején, a szervezeteknek új stratégiákat kell kidolgozniuk, amelyekkel hatékonyan tudnak hozzájárulni egy élhetőbb jövő megteremtéséhez. Ezeknek az új stratégiáknak lépést kell tartaniuk a társadalmakat újraformáló technológiai fejlődéssel, és – az intézmények saját tevékenységi körein belül – válaszokat kell keresniük a fenntartható fejlődés kulcskérdéseire. Lehetnek ezek egyetemi kutatócsoportok, vagy más kutatóintézetek előrettekintő kutatási stratégiái, termelővállalatok küzdelme a fenntarthatóbb termelési folyamatok megtalálására vagy éppen a civil szervezetek által nyújtott oktatási tevékenységek. Az alkalmazkodáshoz újra kell gondolnunk a megközelítéseinket és a nézőpontjainkat. Egy új perspektíva kialakításának egyik módja, hogy a fiatalok nemzedékének szemén keresztül tekintünk a világra. Az ő közvetlenségük, kíváncsiságuk és értékeik innovatív és újszerű gondolkodásmódra ösztönöznek.

Ez a kézikönyv ahhoz nyújt inspirációt és gyakorlati útmutatást, hogy hogyan indítsunk el egy *Up to You!* szimulációs foglalkozást, melynek során a döntéshozatali folyamatok összetettségének megismerésén túl a fiataloknak lehetőségük nyílik arra, hogy megosszák a gondolataikat és véleményeiket a világ alakulását érintő kérdésekről, az Egyesült Nemzetek Fenntarthatósági Fejlesztési Céljainak (SDGs) mentén. A fiatalok nézőpontjainak és ötleteinek beépítése a foglalkozást tartó kutató/oktató/szakmai munkatársat is segíti az előttünk álló elkerülhetetlen változásokban való eligazodásban. A műhelymunkákat legjobban egy helyi iskolával való együttműködés keretén belül lehet megvalósítani a "nyitott iskola" megközelítésmódjával, amely megközelítés az oktatási intézmények és a helyi közösségek valós együttműködéseit ösztönzi.

Kinek készült ez a kézikönyv?

Az *Up to You!* anyag felhasználási lehetőségei között segít eligazodni a függelékben található döntési fa. Ez az ajánló-kézikönyv a következő célcsoportok számára készült:

- **Szakpolitikusoknak és politikai döntéshozóknak**, akik innovatív oktatási-tanítási lehetőségeket keresnek, illetve a fenntartható fejlődés és aktív állampolgári részvétel elősegítésén dolgoznak.
- **Nem-formális oktatási környezetben dolgozó szakembereknek**, akik a fenntartható fejlődési célok komplexitását szeretnék bemutatni elsősorban a középiskolai (14+) korosztálynak, vagy a saját programjaikat szeretnék új elemekkel kiegészíteni.
- **Kutatóknak**, akik keresik a fenntartható fejlődésre való nevelés tantervbe való beillesztésének hatékony módjait és/vagy a gamifikáció oktatásba való beágyazásán dolgoznak.
- **Olyan szakembereknek**, akik keresik a beszélgetéseknek és vitáknak a fiatalok érdeklődését felkeltő és fenntartó formáit és akik háttérinformációkat szeretnének nyújtani a fiatalok megalapozott döntéseikhez, érezve a saját felelősségüket abban, hogy tényszerű ismeretekkel járuljanak hozzá a társadalomhoz.

A kézikönyv egy olyan szakpolitikai és végrehajtási dokumentum, amely a "Up to You!" szimulációs anyagot a formális és nem formális oktatási szektorok közötti interakció átfogó eszközeként, valamint a "nyitott iskola" és a fenntartható fejlődési célok összekapcsolásának eszközeként népszerűsíti. A kézikönyv több alkalommal került tesztelésre, Ausztriában, Magyarországon és Lengyelországban különböző népszerűsítő eseményeken és kísérő iskolai műhelyek keretein belül. Tartalmazza továbbá azokat az eredményeket és ajánlásokat, amelyeket az érdekeltek és a szakpolitikai döntéshozók online találkozók alalmával, valamint a gamifikációval foglalkozó szakemberek, illetve a nem formális és formális oktatás metszéspontjában dolgozó szakemberek számára szervezett, a marginalizált fiatalok csoportját is bevonó konferencialátalkozón születtek.

A nem formális oktatási környezetben működő érdekeltek és döntéshozók számára készítettük a kézikönyv 2. mellékletét, amely egy szakpolitikai tájékoztató dokumentum "Társadalmi szimulációk használata a fenntartható fejlődési célokról való tanulás és a kritikus gondolkodás elősegítésére a fiatalok (14 év felettek) körében" témában. Ez a dokumentum könnyen letölthető és széles körben szabadon megosztható.

A "FutureSIM: Making Europe`s Future Sustainable!" Erasmus+ projektről:

Az *Up to You!* szimuláció és a kézikönyvhöz kapcsolódó minden más anyag a "FutureSIM: Making Europe's Future Sustainable!" - FutureSIM: Tegyük Európa fenntartható jövőjéért!" szimulációs alapú tanulási program" része, amely az Európai Unió Erasmus+ programjának társfinanszírozásával valósult meg.

A projekt célja volt az oktatási intézmények számára elérhető, a diákoknak egyedülálló tanulási élményt nyújtó program kidolgozása, amely a fiatalokat az aktív globális állampolgári felfogásra és viselkedésmódra ösztönzi, és elősegíti, hogy a programmal megismerkedő fiatalok motiválttá váljanak, hogy maguk is aktívan dolgozzanak a 2030-ig tartó fenntartható fejlődési terv megvalósításán.

A 2022-2024 között zajló projekt partnerei voltak: az Osztrák Fejlesztési Kutatási Alapítvány (ÖFSE), a lengyelországi Centre for System Solutions (CRS), a magyarországi Rogers Személyközpontú Oktatásért Alapítvány és az osztrák Bécsi Egyetemi Gyermekvédelmi Iroda.

A tanulási program a következő anyagokat foglalja magában:

- **Az Up to You! Szimuláció:** az SDG-kre (Fenntartható Fejlődési Célok) összpontosító társadalmi szimuláció, amely tartalmazza a szimuláció vezetésének önálló megtanulását segítő moderátori kézikönyvet.
- **Tanári eszköztár:** A pedagógusok és más nem formális edukátorok számára készült tanítási segédanyag
- **Digitális tananyagok:** különböző digitális, interaktív tananyagok a diákok számára.
- **Online tanulási platform:** nyílt hozzáférésű platform, ahol minden anyag strukturáltan kerül bemutatásra.

A tanároknak és edukátoroknak szóló anyagok az "Empowering educators (Pedagógusok felvértezése)"¹ online kurzuson keresztül, míg a diákoknak és tanulóknak szóló anyagok a "Up to you! - Európa jövőjének fenntarthatóvá tétele. - *Up to You! Making Europe's Future Sustainable*"² online kurzuson keresztül érhetők el.

forrás: https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/10/SDG_Compass_Guide_Hungarian.pdf

Mit takar az *Up to You!* szimuláció és foglalkozás?

Az "*Up to you!*" egy olyan szimuláció, amely a társadalom, a gazdaság, a politika és a környezet közötti összetett összefüggéseket játékos módon teszi kézzelfoghatóvá. Bár nem nevezzük játéknak, mivel célja a játékelményen túl a tanulságok levonása is, a gamifikációt más néven játékosítást, mint módszertant használja a játékosok együttműködő módon történő bevonására, kiemelve azt a tényezőt, hogy a folyamatnak nincsenek győztesei és vesztesei.

¹ <https://learn.socialsimulations.org/course/empowering-educators/>

² <https://learn.socialsimulations.org/course/up-to-you-en/>

A szimulációt 14 éves kortól ajánljuk, és szerepenként egy fővel (minimum 12 fő), vagy egy szerephez több embert társítva nagyobb csoportban is játszható. Az "Up to you!" szimulációt a 17 fenntartható fejlődési cél közötti különböző összefüggések lehetőségének vizsgálatára terveztük.

A szimuláció során a résztvevők három képzeletbeli ország kormányának szerepébe helyezkednek, és megpróbálnak különböző stratégiákat meghatározni a lakosság szükségleteinek kielégítésére. A résztvevők kihívást jelentő döntések meghozatalával és a kompromisszumok elérése érdekében folytatott tárgyalásokon keresztül megértik a különböző fenntartható fejlődési célok közötti összefüggéseket.

A folyamat során a résztvevőknek számos erőforrást kell azonosítaniuk és felhasználniuk, reagálniuk kell az országok stabilitását befolyásoló külső sokkhatásokra, értékelniük kell az alternatív stratégiákat, és fejleszteniük kell vezetői képességeiket. Minden országnak más-más szakterületei és kiindulópontjai vannak, hogy tükrözzék a valós élet eltérő kiindulópontjait is – ezt az információt azonban csak a játékidő lejáta után a diskusszió fázisában tárjuk fel a játékosok előtt. A szimuláció, teljes időtartama alatt facilitátor által moderált, tehát a játék vezetője jelzi az egyes fázisokat, illetve segít a technikai háttér megismerésében és szükség esetén limitáltan a szimulációban való eligazodásban is.

Az anyagot úgy dolgoztuk ki és finomítottuk, hogy az iskolai környezetben korlátozott idővel számolva, legalább két, szokásos hosszúságú iskolai órával (legalább 2 x 45 perc), vagy szélesebb körben, több idő rendelkezésre állása esetén is végigvihető legyen. A program tehát megvalósítható iskolai, de akár egy nem formális oktatási környezetben is, például múzeumban, könyvtárban, ifjúsági műhelyben, táborban, vagy a fenntartható fejlődésre való nevelést megcélzó, az adott korosztályt megszólító foglalkozássorozatok keretében is. Az átfogó moderátori kézikönyv lehetővé teszi a kényelmes és alapos felkészülést, külön képzés nélkül. A folyamat támogatására és a különböző témák mélyebb megismerési lehetőségeinek bővítésére a tanári eszköztár és a tanulási platform formájában kísérő tananyagok is rendelkezésre állnak (lásd fentebb, vagy a FutureSIM/Up to You projekt weboldalára mutató linken).³

Az iskolai szimulációs folyamat időkeretére javaslatot teszünk az átfogó moderátori kézikönyvben, amely az Empowering Educators (Oktatók felkészítése): moduláris eszköztár az *Up to You!* Szimulációhoz keretein belül érhető el. A kísérleti tesztelés és a különböző résztvevőkkel (fiatalok, tanárok, diákok és kutatók) Ausztriában, Magyarországon és Lengyelországban tartott különböző workshopok értékelése és eredményei alapján megállapítható, hogy a javasolt foglalkozási keretek a célcsoport igényeit és a szervezők lehetőségeit tekintve jól alkalmazhatóak.

A fiatal résztvevők korától, háttérétől és kapcsolataitól függően a műhelyt egész napos rendezvénné lehet bővíteni, vagy akár egy, a Fenntartható Fejlődési Célokkal foglalkozó tematikus hét központi elemévé is lehet tenni, pl. egy nyári tábor keretében. A legtöbb esetben az idő szűkössége miatt a szervezők a négy óránál rövidebb foglalkozás mellett döntenek.

---

³ <https://uptoyou.socialsimulations.org/>

Hogyan kapcsolódik az Up to You! foglalkozás, a fiatalok mint a változás motorjai megközelítéshez?

Ban Ki Mun ENSZ-főtítkár már 2015-ben hangsúlyozta, hogy a fiatalok egyedülálló módon, gyakran az idősebb generációknál jobban ismerik napjaink gyorsan változó világának sürgető problémáit, és nekik van leginkább lehetőségük arra, hogy hatékony válaszokat dolgozzanak ki ezekre a problémákra. Kijelentette: "Ezért szólítom meg a fiatalokat, hogy hallassák a hangjukat - és arra kérem a vezetőket, hogy hallgassanak rájuk". Továbbá, folytatja: "Az ifjúsági mozgalmak és diákcsoportok tudják leginkább megkérdőjelezni a hagyományosan berögzült hatalmi struktúrák létjogosultságát, és képesek újszerű társadalmi szerződést szorgalmazni az államok és a társadalmak között. A fiatal vezetők friss ötleteikkel, proaktív intézkedésekkel, és a közösségi médián keresztül elértéikkel a korábbiakban nem látott mértékű mozgósításra képesek"

Az Európai Unió is hangsúlyozta a közéleti szerepvállalás létfontosságát, amelyet a Nyugat-angliai Egyetem (Bristol, Egyesült Királyság) Nemzeti Koordinációs Központja (National Co-ordinating Centre for Public Engagement, NCCPE) részletesen tárgyal. Az NCCPE a következőképpen határozza meg a Public Engagement (közéleti szerepvállalás) fogalmát:

"A közösségi szerepvállalás magában foglalja azt a számtalan féle módot amin keresztül a felsőoktatás és a kutatás tevékenységeit és előnyeit meg lehet osztani a nyilvánossággal. Az elköteleződés/szerepvállalás definíció szerint kétirányú folyamat, amely az interakciót és a meghallgatást is magában foglalja, és célja a kölcsönös előnyök megteremtése."⁴

Az NCCPE a közösségi szerepvállalást három, gyakran egymást átfedő cél szerint határozza meg:

---

⁴ <http://www.publicengagement.ac.uk/>

- Tájékoztatás
- Tanácsadás
- Együttműködés

Ezek a célok képezik az *Up to You!* workshop alapját is, különösen hangsúlyozva a fiatalokkal való konzultáció és a velük való együttműködés fontosságát a projekt végeredményének formálása érdekében. Ez az összehangolás biztosítja, hogy a foglalkozás ne csak információt próbáljon átadni, hanem aktívan bevonja a fiatalokat az értelmes párbeszédbe és a közös erőfeszítésre sarkallja őket, kihangsúlyozva a kölcsönös előnyöket és a nyilvánosság hathatós bevonását.

Halljuk meg a fiatalok hangjait!

A FutureSIM és az elkészített anyagok a kölcsönös tanulás fontosságának elismerésén alapulnak, hangsúlyozva annak jelentőségét, hogy a fiatalok és a felnőttek közösen vesznek ebben a folyamatban. A fiatalokat nem csak bevonni kell a közös gondolkodásba, hanem a bevonásuk révén fel is kell hatalmazni őket az ötleteik továbbvitelére. Ennek eléréséhez nyílt és őszinte kapcsolatra van szükség a fiatalokkal, elismerve, hogy hozzájárulásuk értékes és valós befolyással is bír. Ez különösen fontos, mivel az *Up to You!* szimulációval és a projekt további szakmai anyagainak kidolgozásával egyik fő célunk volt, hogy közös ötletgenerálási folyamatok során megformálódó gondolatokat a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos különböző területek szakértőinek nézőpontjainak bevonásával valóan hasznosítják a fenntartható fejlődési célok megvalósítására.

Lehetséges forgatókönyv lehet a program megvalósítására például egy, a diákönkormányzat által szervezett esemény az éghajlatváltozás témájában, vagy a nemformális vagy formális oktatási szektorban való részvétel egyéb formái, ahol például a helyi döntéshozók (pl. önkormányzati képviselők, szakpolitikusok, oktatási vezetők) érdekeltek a fiatalokkal való őszinte eszmecsereben.

Sok fiatal számára erőt ad, ha gondolataikat valóban figyelembe veszik a jövőbeli kezdeményezések tervezésének és kidolgozásának során. Az "*Up to You - Csak rajtad múlik!*" workshopok platformot biztosítanak a fiatalok számára, hogy elgondolkodjanak és megértsék az általános döntéshozatali folyamatokat és saját döntéseiket illetve az összetett helyzetek értékelését is, segítve őket abban, hogy megértsék, hogyan választanak a lehetőségek között és hogyan mérlegeljék döntéseik következményeit. Ez a fenntartható fejlődésre való nevelésen túlmutatva része a demokráciára nevelésnek és az aktív polgári szerepvállalásra való ösztönzésnek is.

A fiatalok motiválása

A motiváció elengedhetetlen a mélyreható tanuláshoz, bevonódáshoz és elköteleződéshez, mivel – gyakran tudat alatt – ez határozza meg a tanulási folyamatot. A fiatalok motivációi gyakran összetettek, és jelentősen eltérnek a felnőttektől, ami rávilágít annak fontosságára, hogy meghallgassuk az ő szempontjaikat. A fiatalok gondolkodási menetét azonban gyakran alábecsüljük vagy egyenesen figyelmen kívül hagyjuk, ami azzal a kockázattal jár, hogy az intézmények vagy adott esetben a programszervezők struktúráját erőltetik rájuk, ezzel egybemosva a fiatalok és a felnőttek motivációit, ami rövid úton az ő motivációik csökkenéséhez fog vezetni.

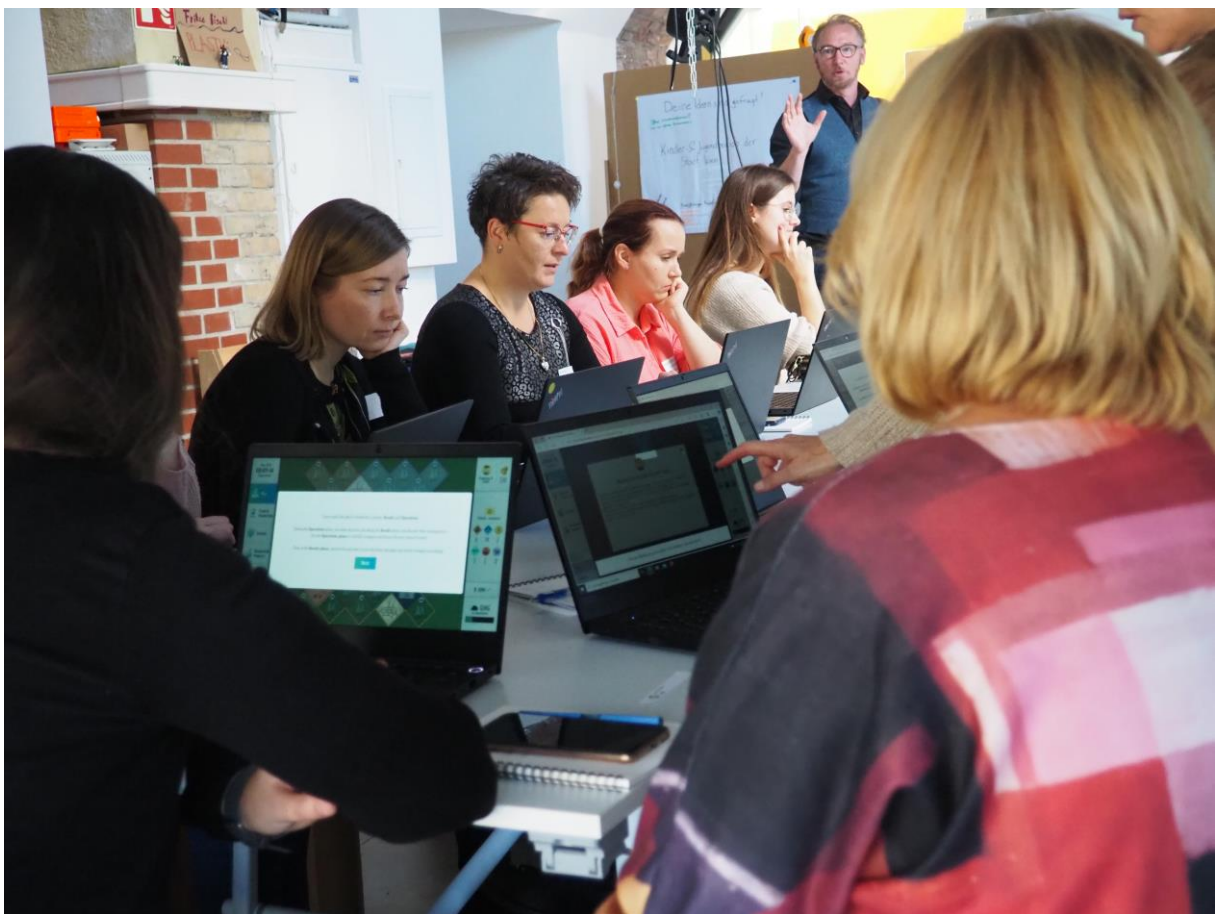
A fiatalokat fel kell hatalmazni arra, hogy egy adott témával kapcsolatos meghatározzák és kifejtsék saját érdekeiket, még akkor is, ha ezek jelentősen eltérnek a felnőttek érdekeitől. Ez a megközelítés csökkenti a rájuk kényszerített külső ellenőrzést, és lehetővé teszi számukra, hogy prioritást adjanak

annak, ami mindennapi életükben fontos számukra. A felnőtteknek fel kell készülniük arra, hogy nem azt kapják, amit elvárnak a fiataloktól, hanem azt, amit a fiatalok valóban meg akarnak osztani.

A többszörös globális válság idején – a világméretű korlátozások évei, a médiát uraló újfajta háborúk és a klímaváltozás egyre jobban érezhető hatásainak korában – fontos, hogy feltárjuk az együttműködés és a politikai irányváltások lehetséges útjait. Az *Up to You!* szimuláció hasznos eszköz ehhez, mivel a számítógépes szimuláció lejátszását követő diszkusszió szakaszában nagyon alapos megbeszélést tesz lehetővé, és a facilitátorok és a résztvevő szakértők számára rugalmas lehetőséget biztosít a fiatalok meghallgatásához. Használjuk ki ezt a lehetőséget a fiatalokkal való értékes párbeszédre!

A társadalmi szimuláció egy jól megtervezett és innovatív gamifikációs megközelítést alkalmaz, amely játékos, alacsony küszöbű belépést biztosít a Fenntarthatósági Fejlődési Célokhoz kapcsolódó számos témához, ezzel támogatva a fiatalok valós motivációinak megismerését és figyelembevételét.

Lehetséges forгатókönyvek, illetve a döntési-fa alkalmazása az *Up to You!* szimuláció használatakor

Aki érdeklődik a fiatalokkal való munka és a Fenntartható Fejlődési Célok iránt annak kiváló lehetőség az *Up to You!* szimuláció megismerése és kipróbálása. A döntési fa segítséget nyújt abban, hogy hogyan tudjuk a szimulációt különböző oktatási környezetekben a saját szerepünkhöz igazodóan beleégyezni a tevékenységünkbe annak érdekében, hogy elősegítsük a fiatalok kritikai gondolkodásának fejlődését és a Fenntartható Fejlődési Célok mélyebb megértését. Az 1. számú függelékben látható a döntési fát illusztráló ábra.

Első lépés : Határozzuk meg a saját szerepünket!

1. Pedagógus

- Szeretné a Fenntartható Fejlődési Célokkal való munkát a saját tanmenetébe integrálni?
  - Igen: Használja az *Up to You!* tanári eszköztárat, amely segítséget nyújt az *Up to You!* szimuláció tanmenetbe integrálásához és inspirációval szolgál a Fenntartható Fejlődési Célokhoz kapcsolódó oktatási tevékenységekkel kapcsolatban.⁵
  - Nem: Ismerje meg az *Up to You!* digitális tanulási anyagokat⁶. A videók és más interaktív eszközök segítik a diákok bevonódását, illetve az itt található digitális tartalmak segítségével szolgálnak a pedagógusnak, hogy mely témakörökön keresztül tud kapcsolódni a saját tanmenetéhez, akár a Fenntarthatósági Fejlődési Célokhoz is kapcsolódva.

2. Szakpolitikus

- Ön az Agenda 2030 és a Fenntarthatósági Fejlődési Célok megvalósításáért dolgozik és/vagy innovatív oktatási eszközöket kíván népszerűsíteni körzetében vagy intézményében?
  - Igen: Ez nagyszerű! kérjük ugorjon a **második lépésre**.
  - Nem: Érdemes átgondolni, hogy az ön szakértelme és munkaköre milyen lehetőségeket kínál egy, az emberek és a bolygónk számára befogadó, fenntartható és reziliens jövőért való munkára és hogy mennyire és hogyan tudná értékesen képviselni és kihangsúlyozni a fiatalok hangját. Ahhoz, hogy megismerje a társadalmi szimulációk változatos világát, illetve a Fenntartható Fejlődési Célokat, valamint a fiatalok bevonási lehetőségeit, tanulmányozza az *Up to You!* tanári eszköztárat.⁷

3. Nemformális oktatásban működő facilitátor

- Innovatív és ugyanakkor egyszerű módot keres arra, hogy portfóliójába illesztve, az Fenntartható Fejlődési Célokhoz kapcsolódó foglalkozást valósítson meg, a gamifikáció eszköztárával?
  - Igen: Ez nagyszerű! Ugorjon a **harmadik lépésre!**
  - Nem: Ha a társadalmi szimulációk használata nem igazán az ön világa, számos egyéb, a bevonódást segítő és a Fenntartható Fejlődési Célokkal dolgozó eszközt fog találni az *Up to You!* tanári eszköztárban.⁸

---

⁵ Via the online course Empowering Educators - <https://learn.socialsimulations.org/course/empowering-educators/>

⁶ Via the online course Up to You! Making Europe's Future Sustainable - <https://learn.socialsimulations.org/course/up-to-you-en/>

⁷ Via the online course Empowering Educators - <https://learn.socialsimulations.org/course/empowering-educators/>

⁸ Via the online course Empowering Educators - <https://learn.socialsimulations.org/course/empowering-educators/>

4. Kutató

- Kutatási területe a gamifikáció hatása a tanulási eredményekre, illetve a pedagógiai kimenetelekre, a globális állampolgársághoz vagy az fenntartható fejlődéshez kapcsolódó témákban?
  - Igen: Ez nagyszerű! Ugorjon előre a **negyedik lépésre!**
  - Nem: A szociális szimulációk elméleti hátterének megismerése segíthet új területeket feltérképezni az oktatási innovációk terén.

5. Szakértő

- Ismereteit (pl. a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos kutatási területéről) szívesen eljuttatná a nyilvánossághoz, összekapcsolná a társadalmi szimulációk gamifikációs módszereivel és a fiatalok nézőpontjaival?
  - Igen: Ez nagyszerű! Ugorjon előre az **ötödik lépésre!**
  - Nem: Keressen más módokat, amiken keresztül el tudja érni a nyilvánosságot. Például készítsen interjút, vagy hívja be a fiatalokat egy projektjébe. Talán szívesen kapcsolatba lépne az *Up to You!* projektben dolgozó partnerszervezetekkel is.

Második lépés: Szakpolitikusok

- **Az iskolák közötti hálózatok kiaknázása:**
  - Lépjön kapcsolatba egy helyi iskolával, vagy a már meglévő ismeretségein keresztül ajánlja fel a támogatását egy *Up to You!* workshop megtartásával.
- **Együttműködések ösztönzése:**
  - Ösztönözze együttműködésre az iskolákat és a nem-formális neveléssel foglalkozó szervezeteket az anyagok és a megközelítésmód megismerése és fenntartható használata érdekében!
- **Foglalkozások megtartása:**
  - Az útmutató segítséget nyújt a kurzus elindításához, az online elérhető *Up to You!* tanári eszköztárban pedig részletesebb információt talál a szimuláció levezetéséhez és hátteréhez. Az eszköztár elérhető az „Empowering Educators⁹” online kurzuson keresztül, illetve az [Up to You! Making Europe’s Future Sustainable](https://learn.socialsimulations.org/course/up-to-you-en/).¹⁰ kurzuson keresztül.
- **Utókövetés és értékelés:**
  - Javasolt értékelési módszereket alkalmazni az iskolákkal együttműködve, hogy meg tudják állapítani a társadalmi szimulációknak az oktatási célokra gyakorolt hatását.
- **Tanárok továbbképzésének támogatása:**

---

⁹ Online course Empowering Educators - <https://learn.socialsimulations.org/course/empowering-educators/>

¹⁰ Online course Up to You! Making Europe’s Future Sustainable - <https://learn.socialsimulations.org/course/up-to-you-en/>

- Fektesse be a társadalmi szimulációk használatára fókuszáló szakmai fejlesztési programokba. Amennyiben lehetséges építsék be a tanártovábbképzési tervbe a társadalmi szimulációk bemutatását és népszerűsítését.

Harmadik lépés: Nemformális oktatásban működő facilitátorok

- **Az iskolák, illetve a fiatalok közösségének bevonása**

- Használja már meglévő kapcsolatrendszerét, vagy lépjen kapcsolatba a környékbeli iskolákkal, és ajánlja fel az *Up to You!* szimulációs foglalkozás megtartását az iskolának.
- Ha egyéni és rugalmasabb megközelítést szeretne, használja saját kommunikációs csatornáit a szimuláció népszerűsítésére a fiatalok körében.
- Az *Up to You!* szimuláció rugalmasan használható iskolán kívüli környezetben is, amely nyitottságot ad, illetve lehetőséget biztosít az egyéni részvételre is.

A következőkben néhány példát sorolunk fel:

- ifjúsági konferencia, amelynek célja a fiatalok szélesebb körű bevonása,
- ingyenes műhelyfoglalkozás-ajánlatok a tudományos ismeretterjesztő tevékenységek keretében, például az Európai Kutatók Éjszakája, nemzeti tudományos fesztiválok, nyílt napok stb. keretében,
- a tanárképzős hallgatókkal közösen szervezett műhelymunkák,
- ifjúsági szervezetekkel való együttműködés,
- és sok más nemformális oktatási lehetőség a tanulás különböző helyszínein, pl. múzeumokban, az SDG témákhoz kapcsolódó kiállításokon stb.

- **Foglalkozások facilitálása:**

- Az útmutató segítséget nyújt a kurzus elindításához, az online elérhető *Up to You!* tanári eszköztárban pedig részletesebb információt talál a szimuláció levezetéséhez és háttéréhez. Az eszköztár elérhető az „Empowering Educators¹¹” online kurzuson keresztül, illetve az course *Up to You! Making Europe’s Future Sustainable*.¹² kurzuson keresztül!
- Moderáljon foglalkozásokat, amelynek során a szimuláció segítségével tanulnak a résztvevők a Fenntartható Fejlődési Célok komplexitásáról, illetve a kritikai gondolkodásról.

- **A pedagógusok támogatása:**

- Biztosítson forrásokat és útmutatást (pl. az *Up to You!* tanári eszköztár és a digitális tananyagok) tanároknak a szimuláció hatékony levezetéséhez.

- **Működtessen folyamatos visszajelzési rendszert:**

---

¹¹ Online course Empowering Educators - <https://learn.socialsimulations.org/course/empowering-educators/>

¹² Online course Up to You! Making Europe’s Future Sustainable - <https://learn.socialsimulations.org/course/up-to-you-en/>

- Folyamatosan gyűjtsön visszajelzést a résztvevőktől és az oktatóktól, hogy minél intenzívebb élményt tudjon biztosítani a szimulációval a résztvevőknek.

Negyedik lépés: Kutatóknak

- **Készítsen kutatási tervet:**
  - Tanulmányozza az *Up to You!* szimuláció gamifikációs megközelítésének a diákok tanulására és elkötelezettségére gyakorolt hatását.
- **Működjön együtt az iskolákkal:**
  - Lépjen kapcsolatba a helyi iskolákkal, igyekezzen bevonni őket a kutatási projektbe. Ebben segíthet a tapasztalt közvetítővel, pl. a helyi/regionális szervezetekkel vagy a formális és nem formális oktatás metszéspontjában működő önkormányzati szervezetekkel való együttműködés.
- **Szervezen és vezessen le foglalkozásokat:**
  - Használja az anyagaink között megtalálható iránymutatásokat a foglalkozás elindításához, és mélyedjen el a részletekben a tanároknak és oktatóknak szóló anyagok segítségével, amelyek az "Empowering Educators" (A tanárok felvértezése) online kurzuson és/vagy a *Up to You!* online kurzus diákoknak és tanulóknak szóló anyagain keresztül érhetők el.
- **Gyűjtsön adatokat és elemezze őket:**
  - Ahhoz, hogy felmérje a szimulációnak az oktatásra gyakorolt hatását, gyűjtsön a szimulációval dolgozó osztályoktól adatokat és elemezze azokat.
- **Publikálja az eredményeket:**
  - Ossa meg a kutatás eredményeit az oktatási közösséggel a jógyakorlatok megismertetése és a közösségi szimulációk és a játékosítás (gamifikáció) különböző tanulási környezetekben való alkalmazásának előmozdítása érdekében.

Ötödik lépés: Szakértőknek:

- **Építsen stratégiát a nyilvánosság eléréséhez:**
  - Ismerkedjen meg az *Up to You!* szimulációval a moderátori kézikönyv segítségével, és ennek megfelelően határozza meg saját elérési stratégiáját.
  - Keresse meg az *Up to You!* projektpartnereket, hogy tájékozódjon a meglévő programokról és a tanulási célú részvételi lehetőségekről.
- **Találjon együttműködő partnereket:**
  - Létesítsen kapcsolatokat a helyi iskolákkal, hogy részt vehessenek a tevékenységében, vagy keressen más támogató szervezeteket/formákat. Pl. a szimulációt felhasználhatja arra, hogy az energiapiac zöld átalakulásáról szóló műhelymunkát kínálja a Kutatók éjszakája vagy a Múzeumok éjszakája keretein belül.
- **Készítse elő a foglalkozást:**

- Használja az útmutatást a foglalkozás elindításához, és mélyedjen el a részletekben a tanároknak és oktatóknak szóló anyagok segítségével, amelyek az Empowering Educators online kurzuson és/vagy a *Up to You!* online kurzus diákoknak és tanulóknak szóló anyagain keresztül érhetőek el.
- **Értékelje ki a visszajelzéseket:**
  - Gyűjtsön visszajelzést a résztvevőktől, hogy a szimulációs tanulási mód használható-e az adott szakterületen.
  - Inspirálódjon: használja a szimuláció diskussziós szakaszában folytatott megbeszéléseket új ötletek kiindulópontjaként saját kutatásaihoz.

Hogyan készítsünk elő egy *Up to You!* szimulációs foglalkozást nemformális oktatási keretek között dolgozó facilitátorok számára?

Egy hatékony és egyben inkluzív szimulációs foglalkozás előkészítése nemformális oktatási környezetben több kulcsfontosságú lépést foglal magában. Az *Up to You!* tanári eszköztár jó útmutatóként szolgál és több kiegészítő tevékenységet is kínál a műhely iskolai környezetben történő lebonyolításához, mindemellett hasznos ajánlásokkal szolgál arra is, hogy hogyan ültethető át a foglalkozás a nemformális oktatási környezetbe. Javasoljuk, hogy használják ezeket a forrásokat is a nem formális keretek között megtartandó foglalkozásra való felkészüléshez.

Első kiindulási pontként és a sikeres, iskolán kívüli környezetben történő műhelyfoglalkozás lebonyolításának segítése érdekében az alábbi útmutató lépéseket követheti, melyek segítségével olyan Up to You! workshopot hozhat létre, amely valóban értékeli és beépíti a fiatalok véleményeit, elősegítve a kölcsönös tanulást és az elköteleződést.

1. A célok meghatározása:

- Amikor elkezdni tervezni az *Up to You!* foglalkozást, érdemes három alapvető kérdést feltenni:
  - o Milyen célból kezdeményezzük a párbeszédet a fiatalokkal?
  - o Miért hasznos a szervezetünknek, ha ilyen foglalkozást tartunk?
  - o Milyen előnyökkel jár ez a fiatalok számára?

- Részletesen gondolja végig és írja le, hogy szervezete miért akar a fiatalokkal foglalkozni az Up to You! szimuláció és a FutureSIM projekt egyéb oktatási anyagainak és forrásainak felhasználásával. Sokféle cél lehetséges az Agenda 2030 Fenntartható Fejlődési Célokhoz és általában a fenntartható fejlődésre való neveléshez való hozzájárulástól kezdve éppen aktuális kutatási programokhoz kapcsolódó bizonyos szempontok fontosságának kiemeléséig, de az is lehetséges, hogy éppen a fiatalokkal való interakciót szeretnék megteremteni, vagy mélyíteni az ő nézőpontjaik megismerésével és kihangsúlyozásával.

Határozza meg a várható előnyöket mind a szervezet, mind a fiatal résztvevők számára. Ezeket az előnyöket a workshop előkészítési szakaszában világosan meg kell határozni és ki kell fejteni.

2. A résztvevők azonosítása:

- Miután meghatározta a saját, vagy a szervezete céljait és, hogy miért lehet hasznos a foglalkozás a szervezet számára, résztvevőket kell találnia. Gyakran a körzeti iskolával való együttműködés a legjobb megoldás. Lehetőségként felmerülhet egy köztes partnerszervezet, például ifjúsági központ, esetleg nevelési tanácsadó, vagy más, fiatalok számára programokat közvetítő szervezet.

- Ha lehetséges, célszerű különböző háttérű, különböző társadalmi-gazdasági helyzetű, etnikumú és képességű fiatalokból álló csoportot választani, vagy alkotni. A változatos csoport sokszínűbb diskussziót és gazdagabb élményt nyújt mind a résztvevők, mind a facilitátorok számára és minden bizonnyal a helyi demográfiai valóságot is jobban reprezentálja, valamint hozzájárul a fiatalok érzékenyítéséhez is. Jó megközelítés lehet, ha szervezetünk a potenciális résztvevők elérése érdekében közösségi szervezetekkel, iskolákkal vagy vallási csoportokkal dolgozik együtt.

- Hasznos lehet egy közvetítő szervezettel való együttműködés az érdeklődő fiatalok felkutatására. A fiatalokkal dolgozó szervezetek munkatársai általában gyakorolttak a kommunikációban, és tudnak segíteni abban is, hogy megértsük a fiatalok igényeit és elvárásait. Ha közvetítő szervezetekkel dolgozik együtt, győződjön meg arról, hogy azok

megértik és támogatják az ön szándékait, hozzáállását és a műhely célját.

Ha iskolán kívüli környezetben dolgozik, és lehetősége van rá, érdemes vegyes korosztályú csoportot összeállítani. Ideális esetben 14-20 éves kor közötti résztvevők tudnak együtt dolgozni. A változatos korosztályi összetétel is segít, hogy minél többféle gondolat és nézőpont előkerüljön a megbeszélés során.

3. Találja meg a megfelelő moderátort:

- A moderátor szerepe a szimuláció facilitálása, a viták levezetése olyan módon, hogy mindenki szóhoz jusson, mindenkinek a véleményét meghallgassák, mindezt tiszteletteljes és befogadó légkörben. A moderátor feladata bevezetni a résztvevőket a szimuláció világába, illetve levezetni a diskusziót a szimuláció lezárását követően. Ebben a diskusziós fázisban van lehetőség külső szakértők bevonására is, vagy a moderátor saját meglátásainak kifejtésére.
- Az *Up to You!* szimuláció első pillantásra összetettnek és bonyolultnak tűnhet, de a szimuláció felépítése és a rendelkezésre álló anyagok segítenek abban, hogy könnyen megértse a program dinamikáját. Annak érdekében, hogy a szimuláció mind a moderátor, mind a játékosok számára a lehető leggördülékenyebben működjön, a játékba bevezető fázisként egy átfogó oktatóanyagot építettünk be. Ez lehetővé teszi a játék és a különböző feladatok megértésének gyors elsajátítását
- A szabadon hozzáférhető moderátori kézikönyv további, a facilitátorok számára jól használható anyagokat tartalmaz. Többek között a játék teljes leírását, játékmenet-diagramokat, további magyarázatokat és gyakorlati tanácsokat tartalmazó forgatókönyvet a szimuláció bevezetéséhez, valamint a játék levezetéséhez használható forgatókönyvet.
- A Fenntartható Fejlesztési Célokhoz kapcsolódó további információ illetve tartalom található még a tanárok és oktatók számára készült anyagok között, amelyek az Empowering Educators (Oktatók felkészítése) illetve az *Up to You!* diákoknak és tanulóknak online kurzusok részei
- A moderátori szerepet vállalhatja saját maga, kiképezheti rá valamelyik munkatársát, vagy fogadhat egy tapasztalt moderátort. A moderátori szerepet az iskola valamelyik tanára, vagy egy független moderátor is el tudja látni. Egy külsős moderátorral dolgozni olyan szempontból lehet előnyös, hogy kevésbé befolyásolja a fiatalok véleményalkotását, és szabad megnyilvánulásait, ha számukra ismeretlen személlyel dolgoznak együtt, és önnek, mint szervezőnek is új nézőpontokat tárhat fel. Az "Empowering Educators" online tanfolyam bármely moderátornak hasznára lesz a visszajelzési folyamat során is.
- Fontos megjegyzés: Az Up to You! egy böngészőalapú szimuláció, amely nem igényel telepítést. Nem kereskedelmi célú felhasználása ingyenes. A weboldal címe: <https://play.socialsimulations.org/>.
- A moderátori fiók bejelentkezési adataiért írjon a „contact@socialsimulations.org” címre.

- A felhasználási feltételek elfogadását követően megkapja a bejelentkezési adatokat. Bár a FutureSIM tananyagok nem kereskedelmi célra szabadon felhasználhatóak, bizonyos adatok bekérése szükséges, projektdokumentációs célból. Az adatok feldolgozása nem automatikus, ezért a regisztráció néhány napot igénybe vehet, amit érdemes figyelembe venni a tervezésnél.

4. Válassza ki a megfelelő helyszínt:

- Ha a foglalkozást nem iskolai környezetben tartja, akkor a helyszín kiválasztásánál ügyeljen rá, hogy olyan teret válasszon, ahol a fiatalok komfortosan és biztonságban érzik magukat.
- A szimuláció közben fontos szerepe van a résztvevők közötti kommunikációnak, ezt fontos figyelembe venni a terem/szoba berendezésénél. Ha például a szimulációban szereplő fiktív országok szereplői közül kettő közelebb ül egymáshoz, mint a harmadik ország képviselője, akkor valószínűleg a gyorsaság miatt ők több nemzetközi megállapodást fognak kötni. Ügyeljünk rá, hogy a termet úgy rendezzük be, hogy biztosítva legyen a résztvevők között a gördülékeny kommunikáció. További segítséget talál a helyszín megfelelő berendezéséhez a moderátori kézikönyvben.
- A facilitátor/moderátor folyamatosan járkal az egyes országok között, mintegy segítőként. Inkább tekinthető a csoport részének, mint valami felettesnek.
- Vegye figyelembe, hogy megfelelő informatikai háttérre is szükség lesz a szimuláció futtatásához. Bár technikailag mobiltelefonról is futtatható a szimuláció, legalább egy laptop képernyő mérete az, amin már kényelmesen átlátható, így javasoljuk, hogy szerepenként legalább egy laptop/asztali gép álljon rendelkezésre.

5. Tervezze meg a foglalkozás felépítését:

- Készítsen egy rugalmas időbeosztást. Hagyjon elegendő időt a bemutatkozásra (amennyiben ismeretlenek a résztvevők egymás számára), a játék bemutatására, a diskusszióra, a reflexiókra. Három óra, vagy akár egy fél nap a legmegfelelőbb időkeret, ami lehetőséget ad szünetek beiktatására is, elegendő teret ad a megbeszélésre, és a szimulációt magát sem kell siettetni.
- Iktasson be olyan tevékenységeket, amelyek elősegítik a bevonódást. Emelje ki azokat a részleteket, amelyek együttműködésre és aktív részvételre ösztönzik a résztvevőket. Legfontosabb szakasza a foglalkozásnak a megbeszélés a szimuláció lezárását követően. Ez az a szakasz, amiben a fiataloknak lehetőségük nyílik a reflexióra, visszajelzést tudnak adni a játékról, meg tudják vitatni egymással a felmerülő dilemmákat és a levont következtetéseket.

Bátorítsa a résztvevőket, hogy minél nyíltabban fejezzék ki a véleményüket, osszák meg a tapasztalataikat és a játék során levont konklúziókat. Az *Up to You!* tanári eszköztárban további ötleteket talál ezt a folyamatot megsegítő gyakorlatokra.

6. Hívjon meg szakértőket és más, a témában érintett személyeket vagy szervezeteket:

- Ha lehetősége van rá, hívja meg a helyi önkormányzati képviselőt, vagy/és a témában érintett szervezetek képviselőit, hogy részt vegyenek a szimulációt követő beszélgetésen. A meghívott akár a beszélgetés aktív résztvevője is lehet, de akár megfigyelő szerepet is felvehet (például egy újságíró)
- Meghívhat a témában érintett szakembereket: egyetemi hallgatókat, tudományos munkatársakat, tanárképzésben résztvevő diákokat, akik a saját szakterületükön elért tudományos kutatásokkal és tapasztalatokkal tudnak kapcsolódni a fiatalok és mindennapi kihívásaihoz, illetve fel tudják fedezni a társadalmi szimulációkban meglévő lehetőségeket.
- Beszélje meg előre az érkező vendégekkel, hogy a szerepük elsősorban az, hogy figyeljék a fiatalok beszélgetését, és konkrét információkkal illetve a való világból merített perspektívával egészítsék ki. Fontos, hogy a külsős vendégek ne kerüljenek domináns szerepbe a megbeszélés során, hanem hagyják a fiatalokat kibontakozni.
- Hangsúlyozza ki, hogy milyen fontos mind a felnőttek, mind a fiatalok nyitottságának és önazonosságának megőrzése.

7. Levezetés - Diskusszió

- Foglalja össze a foglalkozás lényegét és a levont következtetéseket. Ez a társadalmi szimuláció legfontosabb fázisa, hiszen ekkor tudunk visszatekinteni az egész folyamatra és összekapcsolni a való világbeli dolgokkal és a Fenntartható Fejlődési Célokkal mindazt, amit a szimuláció során megismertünk. A diskussziós vagy megbeszélési fázis levezetéséhez kiváló útmutató található az *Up to You!* moderátori kézikönyvben.

8. Utánkövetés - Follow-Up

A tanulságokat, különös tekintettel a fiatalok nézőpontjait és hozzáadott meglátásait ossza meg a témában érintettekkel, arra ösztönözve őket, hogy használják ezeket az eredményeket a döntéshozási folyamatok során. A fiatalok meglátásainak figyelembevételével közelebb tudnak kerülni hozzájuk, jobban tudják motiválni őket, ezáltal ösztönöve őket a folyamatokban való aktív részvételre. A tanulságokat a saját szervezetében megosztva elősegítheti saját szervezet belső fejlődését is.

9. Fontos etikai megfontolások

A fiatalokat, mint érdekelt feleket bevonó programok alapvető etikai irányelvei kiemelik azokat a kulcsfontosságú kérdéseket, amelyeket minden esemény megszervezése előtt figyelembe kell venni. Ez különösen akkor fontos, ha nemformális oktatási környezetben, az iskolai struktúrák és a tanárok tapasztalatai nélkül járunk el.

- A projekt/tevékenység célja
  - o Mit szeretne elérni ezzel a projekttel/tevékenységgel? Mi az esemény célja? Hogyan fogják felhasználni a fiatalok reflexióit?
  - o A megfelelő embereket fogják bevonni? Hogyan választották ki a fiatalokat?

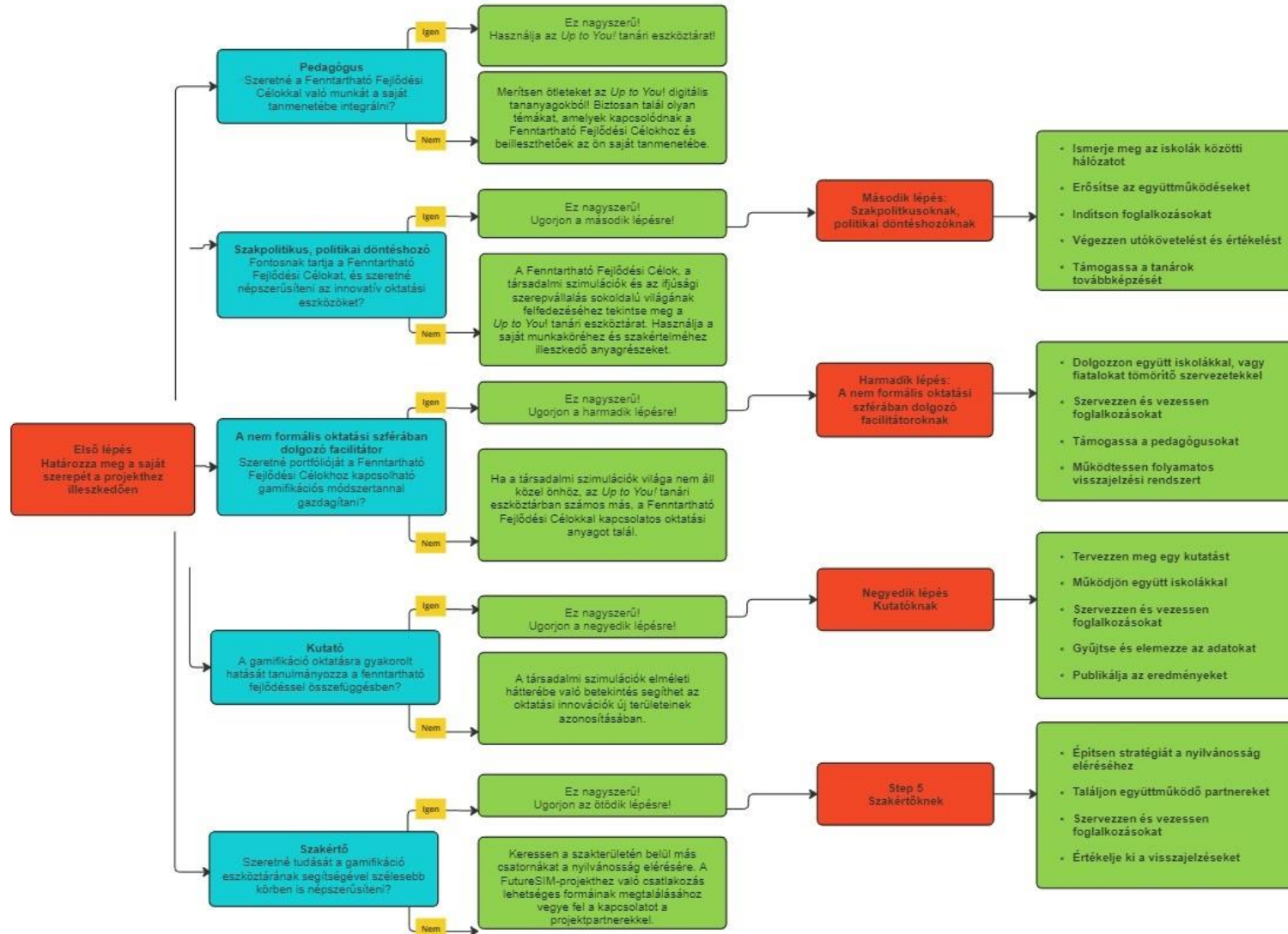
- A résztvevők belegegyezése és hozzájárulása
  - o Megkapták-e a fiatalok, illetve a szüleik a szükséges információkat a szülői hozzájáruláshoz, illetve a saját belegegyezéshez?

- A személyes adatok védelme és kezelése
  - o Milyen információkat fognak gyűjteni és hogyan fogják felhasználni azokat?
  - o Hogyan fogják tárolni az információkat, és ki férhet hozzá azokhoz?

- Internetbiztonság
  - o Végiggondolta a gyermekekre vonatkozó internetes etikettet (netikettet)? Kik és hogyan fogják használni a személyes adatokat?

- Társadalmi vonatkozások

Érdemes átgondolni a hosszútávú felelősségeket, amelyek egy efféle foglalkozással kapcsolatban felmerülhetnek. Már maga a társadalmi szimuláció név is elvárásokat támaszthat a fiataloknak a változásgenerálásban betöltött szerepükkel kapcsolatban. A diskussziós fázisban feltétlenül meg kell említeni, hogy az aktív részvétel és együttgondolkodás természetesen nem jelenti azt, hogy minden felelősséget a fiatal résztvevők vállára akarnak helyezni.

- Egyenlő és jelentőségteljes részvétel:
  - o Végiggondolta a következőket?
    - a különböző háttérű résztvevők inkluzív részvételének biztosítása,
    - egy átfogó, a nemi esélyegyenlőséget biztosító, a megkülönböztetéseket elkerülő hozzáállás
    - a résztvevők jólléte, különös tekintettel a gyerekek biztonságára és védelmére:

Rendkívül fontos, hogy biztosítsuk a különböző résztvevők megfelelő bevonását, és hangsúlyozzuk a nemek, identitások, kultúrák, vallások és társadalmi-gazdasági háttér közötti egyenlő részvételt és képviseletet. Olyan befogadó környezet szeretnénk kialakítani, amelyben mindenki, különösen a hátrányos helyzetű és marginalizált személyek, úgy érzik, hogy értékelik, tisztelik és felhatalmazzák őket a teljes körű részvételre. Ezt a környezetet – a fiatalokkal közösen – a facilitátornak kell biztosítani, kezelve az akadályokat és az esetleg felmerülő előítéleteket, elősegítve a nyílt kommunikációt, biztosítva az érvényesülést és kibontakozást mindenki számára.

Ezen etikai megfontolások alapos figyelembevételével biztosíthatja a résztvevők biztonságos részvételét, személyes jogainak tiszteletbentartását a biztonságukat, elismerve az eseménynek a résztvevők életükre gyakorolt lehetséges hosszú távú hatását.

Első függelék: A döntési-fa grafikus megjelenítése az *Up to You!* szimuláció használatához

Második függelék:

Szakpolitikai összefoglaló: Társadalmi szimulációk használata a Fenntartható Fejlődési Célok mélyebb megismerése és a kritikus gondolkodás elősegítése érdekében a fiatalok (14+ évesek) körében.

Legfőbb üzenetek:

- **A fiatalok képessé tétele (empowerment):** A társadalmi szimulációk és a játékosítás (gamifikáció) hatékony eszközök, amelyek elősegítik a fiatalok bevonását és megkönnyítik a Fenntartható Fejlődési Célok megismerését és a kritikai gondolkodáshoz szükséges képességek fejlesztését
- **Interdiszciplináris megközelítés:** A szimulációk valós adatokat, különböző társadalmi-politikai témákat és a "való világ" globális kérdéseinek összetettségét integrálják, elősegítve a releváns és holisztikus tanulást.
- **Bevonódás és motiváció:** Az interaktív szimulációk az intenzív tanulási élmény által növelik a diákok motivációját és bevonódását.

Gyorsan változó világunkban a hagyományos oktatási módszerek gyakran nehezen tudnak lépést tartani a dinamikus, komplex és egymással kölcsönös összefüggésben lévő kihívásokkal. Az olyan társadalmi szimulációk, mint az *Up to you!* szimuláció, innovatívan ötvözik a fiatalok bevonását a Fenntartható Fejlődési Célok (SDG-k) megismertetésével.

Ebben a szakpolitikai tájékoztatóban bemutatjuk, hogy a társadalmi szimulációk milyen kiváló lehetőséget nyújtanak a nemformális keretek között folyó oktatás fejlesztésére, illetve a kritikai gondolkodás fejlesztésére és a globális kérdések mélyebb megértésének elősegítésére.

A társadalmi szimulációk szerepe

- **Interaktív tanulás:** A társadalmi szimulációk gyakorlatias megközelítést visznek az oktatásba azáltal, hogy a szimulációk során a diákok aktív szerepeket vállalnak a valós kihívásokat tükröző helyzetekben.
- **Kritikai gondolkodásmód:** Az összetett társadalmi, gazdasági és környezeti kérdések átlátásával és megvitatásával fejlődik a diákok kritikai gondolkodása és problémamegoldó készsége.
- **Tudatosság a Fenntartható Fejlődési Célok kapcsán:** Ezek a szimulációk felhívják a figyelmet a fenntartható fejlődési célok összetettségére, szemléltetve azok egymással való kapcsolatát, illetve a mindennapi életben betöltött jelentőségét és fontosságát.

A nemformális oktatásba való beágyazás:

- **Rugalmas tanulási környezetek:** A nem formális oktatási helyszínek, mint például közösségi terek, múzeumok és iskolán kívüli programok nagyon jó lehetőségeket kínálnak a megvalósításra, mivel általában nagyobb rugalmassággal rendelkeznek a társadalmi szimulációk hatékony integrálásához, pl. a rugalmas időkeretek és az ilyen tevékenységek megvalósítására alkalmas terek által.

- **Iskolákkal való együttműködés:** A nemformális oktatással foglalkozó szervezetek és az iskolák közötti partnerségek növelhetik a hatást azáltal, hogy a nemformális oktatási intézmények rugalmas környezetét és az iskolai osztályok csoportdinamikáját kihasználva fokozzák a tanulási élményt, és a tanulóknak különféle perspektívákat és tanulási lehetőségeket biztosítanak befogadó és hozzáférhető módon.
- **Facilitátorok képzése:** A nemformális környezetben dolgozó oktatók és facilitátorok az *Up to You!* szimulációhoz készült moderatori kézikönyvet és a kísérő anyagokat önállóan, tréneri segítség nélkül is tudják használni. Segítségükkel megtanulhatják a szimuláció levezetését, a megbeszélés helyes moderálását, és hasznosan tudnak hozzászólni a Fenntartható Fejlődési Célok témaköréhez is.

Szakpolitikai javaslatok a nemformális oktatási szektorban működő szervezetek számára

- **Támogatás és finanszírozás:** Biztosítsanak forrásokat nemformális oktatási környezetben megvalósítható társadalmi szimulációk kidolgozásához és végrehajtásához, ezzel elősegítve a célcsoportok számára a valós környezethez való kapcsolódást és az inkluzivitást.
- **Szakmai Fejlődés:** Teremtsenek lehetőséget arra, hogy a pedagógusok és facilitátorok képezni tudják saját magukat a társadalmi szimuláció megtanulása és a kísérőanyagok megismerése által, hogy a továbbiakban minél több foglalkozást tarthassanak a témában.
- **Partnerségi kapcsolatok:** Ösztönözzék az iskolák és a nemformális oktatást biztosító intézmények, illetve a saját intézményük, valamint a meghívott szakértők közötti együttműködést, ezzel megteremtve egy komplett tanulási élményt, illetve elősegítve a Fenntartható Fejlődési Célok mélyebb megismerését.
- **Kutatás és Értékelés:** Végezzék el a társadalmi szimulációnak a diákok tanulására és bevonódására gyakorolt hatásának felmérését, és az eredményeket használják ezen eszközök finomítására és fejlesztésére.

Konklúzió

A társadalmi szimulációk ígéretes módszertant biztosítanak az oktatásban, különösen a nemformális oktatási környezetekben. A kritikus gondolkodás elősegítésével és a Fenntartható Fejlődési Célokkal kapcsolatos tudatosság növelésével ezek az eszközök segítik a fiatalokat abban, hogy könnyebben eligazodjanak világunk komplex kihívásai között és aktívan reagáljanak azokra. A társadalmi szimulációk megvalósítása együttműködést, támogatást és folyamatos értékelést igényel, a bennük rejlő lehetőségek, illetve az oktatásra gyakorolt hatás legjobb kihasználása érdekében.